

Administratieve fouten in financiën

Vraag en antwoorden

Over de gevonden administratieve fouten in de financiën.

1. Wat is er aan de hand?

Bij het opstellen van de concept begroting 2021 en het meerjarenperspectief 2022-2024 zijn administratieve fouten geconstateerd. De oorsprong van deze fouten zijn terug te voeren naar de begroting van 2018. Vanaf dat moment zijn er bedragen opgenomen als structureel, terwijl het eenmalige bedragen waren. Er is daardoor een te positief beeld ontstaan; de gemeente Heerenveen leek vanaf 2020 over meer geld te beschikken dan werkelijk het geval is. Er is geen geld verdwenen.

2. Is er geld verdwenen?

Er is geen geld verdwenen, er is incidenteel (eenmalig) geld ingeboekt als structureel beschikbaar geld. Op die wijze is de begroting te hoog ingeschat. We dachten meer geld te hebben, dan er in werkelijkheid is.

3. Om welke bedragen gaat het?

Er zijn vanaf de begroting 2018 en meerjarenraming onterecht inkomsten opgevoerd in de jaren 2020 t/m 2024. Het gaat om de volgende bedragen:

- Boekjaar 2020: €1,06 miljoen
- Boekjaar 2021: €1,06 miljoen
- Boekjaar 2022: €2,77 miljoen
- Boekjaar 2023: €2,62 miljoen
- Boekjaar 2024: €1,98 miljoen

Deze incidentele uitkomsten zijn per ongeluk opgeteld bij de beginstand, maar deze bedragen hebben we niet. Het is dan ook noodzakelijk de uitkomsten naar beneden bij te stellen, waardoor de begroting 2021 er minder rooskleuring uit ziet.

Jaarschijf	2021	2022	2023	2024
Correctie begroting 2021	-1.066	-2.778	-2.621	-1.980
Saldo begroting 2021	-295	-2.253	-3.166	-2.754

4. Hoe is de fout gemaakt? Wat is de oorzaak?

Het ziet ernaar uit dat de fout is ontstaan bij de nieuwe systematiek van begroten in 2017. Hierbij zijn administratieve fouten gemaakt waardoor geld per ongeluk structureel is opgeteld bij de beginstand van het volgende jaar. Hierdoor leek er meer geld te zijn, dan er daadwerkelijk was. We doen verder onderzoek om volledige duidelijkheid te krijgen.

5. De accountant heeft de fout kennelijk ook niet gevonden. Hoe is dat mogelijk?

De accountant doet een controle achteraf, dus van de jaarrekening. Omdat de fout pas zichtbaar wordt vanaf boekjaar 2020 en de jaarrekening daarvan volgt in 2021, heeft de accountant de fout nog niet kunnen ontdekken.

6. Hoe is het mogelijk dat financiële deskundigen zo'n grote fout maken?

Fouten zijn nooit uit te sluiten, we zijn allemaal mens.

We zijn blij dat onze afdeling financiën de fout zelf heeft geconstateerd en dit onmiddellijk bij de directie heeft aangegeven. Ook heeft de afdeling extern advies ingewonnen om te analyseren hoe de fout heeft kunnen ontstaan. Het externe adviesbureau komt ook met een advies over hoe we dit in de toekomst kunnen voorkomen.

7. Welke verantwoordelijkheid voelt het college hiervoor?

Het gehele college voelt zich verantwoordelijk voor het juist aanleveren van financiële documenten zodat de gemeenteraad haar kaderstellende taak naar behoren kan uitvoeren.

De verantwoordelijke wethouder en het college voelen zich verantwoordelijk deze fout op korte termijn te herstellen. We onderzoeken hoe deze fout heeft kunnen gebeuren en nemen maatregelen dat dit niet weer voor gaat komen. Daarnaast kijken we vooruit en willen we op korte termijn ervoor zorgen dat de gemeenteraad weer in positie kan komen. Nu aftreden is dan ook –wat betreft het college- niet aan de orde.

8. De raad heeft in de perspectiefnota van juli 2020 onjuiste cijfers gekregen waardoor zij een te rooskleurige voorstelling hebben gemaakt van de financiële situatie. Hierdoor heeft de raad haar kaderstellende taak onjuist kunnen uitvoeren, moet hier geen consequentie aan hangen zoals het aftreden van een wethouder?

Het college voelt zich zeker verantwoordelijk voor het aanleveren van onjuiste cijfers aan de gemeenteraad, maar hier is geen sprake van geld dat verdwenen is. Door een administratieve fout, werd gedacht over meer geld te beschikken dan er in werkelijkheid was. Het college wil zich nu sterk maken gepaste maatregelen te nemen zodat dit niet weer kan gebeuren.

9. Welke gevolgen heeft dit voor de gemeente? Moet de gemeente nu gaan bezuinigen?

Er wordt nu gewerkt aan een aantal scenario's op welke wijze de gemeente de financiën weer op orde kan krijgen. De gemeenteraad besluit vervolgens op welke wijze hieraan gewerkt gaat worden. Op dit moment zijn de exacte gevolgen dan ook nog niet duidelijk.

10. Wat gaan inwoners ervan merken? Wat gaan ondernemers ervan merken?

Op dit moment kunnen we hier nog geen duidelijkheid over geven. De komende periode zal een aantal scenario's worden ontwikkeld en op basis daarvan zal er zorgvuldig gekeken moeten worden met welke maatregelen en keuzes de financiën weer op orde gemaakt kunnen worden. Het vraagt een zorgvuldig afwegingsproces met de Raad en dus kunnen we daar nu geen duidelijkheid over geven.

11. Wat betekent dit voor de begroting van komend jaar? En de komende jaren? Heeft dit ook nog gevolgen voor het gemeentelijke budget van dit jaar?

De begroting 2021 dient uiterlijk op 15 november bij de provincie Fryslân (toezichthouder) ingediend te zijn. Het is nu nog niet te zeggen hoe deze begroting eruit komt te zien. Het is eerst aan de gemeenteraad om te bepalen op welke wijze en met welke snelheid de financiën op orde gebracht gaan worden.

12. Nog niet zo lang geleden stond de gemeente er ook financieel slecht voor, is dit eenzelfde situatie?

Nee, dat is niet dezelfde situatie. In 2013 kwam Heerenveen onder toezicht omdat we in die tijd veel geld moesten afschrijven op grond die we bezaten, waardoor Heerenveen een negatief vermogen kreeg en er bezuinigd moest worden. Hier is nu geen sprake van. Voor het jaar 2021 gaat het op dit moment om een verschil van 295.000 euro. Dat lossen we op. Voor de jaren daarna is het verschil groter, maar is er ook tijd om het verschil op te lossen.

13. Wat gaat er nu gebeuren?

Allereerst doorlopen we een zorgvuldig democratisch proces. Dat betekent dat de Raad is geïnformeerd via een raadsbrief en dat er volgende week een extra commissievergadering plaatsvindt waarin uitvoering gesproken zal worden over deze situatie. Verder zal de komende periode een aantal scenario's worden ontwikkeld en op basis daarvan zal er zorgvuldig gekeken moeten worden met welke maatregelen en keuzes de financiën weer op orde gemaakt kunnen worden. Op dit moment kunnen we daar nog weinig over zeggen. Het vraagt een zorgvuldig afwegingsproces met de Raad en dus kunnen we daar nu geen duidelijkheid over geven. Het zal niet ongemerkt blijven, voor zorgvuldige keuzes hebben we tijd nodig. Het is te vroeg om daar nu iets over te zeggen.